

אמונת חיים

גליון שבועי לתורה וחסידות שע"י מוסדות קראלי בארה"ק

גליון תקמ"א ♦ שנה י"א

פ' תז"מ - טהרה ♦ אייר ה'תשפ"ג

דברי אלוקים חיים מרחן רבינו הגה"ק זיע"א

וידבר ה' אל משה לאמר דבר אל בני ישראל לאמר, אשה כי תזרע וילדה זכר וגו'.

בגמרא מס' נדה (דף לא) מביא רבי יצחק שהכתוב בא ללמד שכאשר האשה מזרעת תחילה היא יולדת זכר, אבל אם האיש מזרע תחילה אז היא יולדת נקבה וכל זה למדים מזה הפסוק שתלתה התורה לידת הזכר בהזרעת האשה, ומוסיף הגמרא להביא מפסוק נוספת בתורה (בראשית מו, טו) שכתוב שם אלה בני לאה אשר ילדה ליעקב בפרד ארם, ואת דינה בתו, הרי שתלה הכתוב את הזכרים בנקבות ונקבות תלה בזכרים, שמכיון שנקראו הבנים הזכרים, "בני לאה" והבת דינה נקראת בתו של יעקב, הרי שהזכרים תלויים במעשה האם ואילו הנקבות במעשה האב. ולהבין זאת למה זה ככה, שמעתי לפרש באופן כזה, כי רצה הקב"ה לזכות בין את האב ובין את האם, כי נודע שמעלה הזכר הכל הוא בשביל שהזכר שומר כל התרי"ג מצוות, אבל הנקבה אין עליה חיוב של מצוות שהזמן גרמא, וגם החיוב של לימוד התורה מוטל על הזכר, משא"כ הנקבה אסור ללמוד תורה וחז"ל אמרו כל המלמד את בתו תורה, הרי הוא כאילו מלמדה תפלות, אבל גם לזכר חסרים כמה מצוות שהם מוטלים בעיקר, על הנקבות והם מצוות נדה וחלה והדלקת הנרות הם מצוות המיוחדות לנשים. ולכן רצה הקב"ה לזכות את הנשים שיהיה להם גם כן חלק בכל קיום כל המצוות ובפרט במצוה של לימוד התורה ולכן תלה הכתוב לידת הזכר באמו, שיהיה לה גם כן חלק במצוות שהבן שלה יקיים מכיון שהבן בא מתחילה מכוחה, וגם רצה ה' לזכות את האיש שיהיה לו גם כן חלק במצוות שבתו תקיים במצוות הנ"ל ששייכים יותר לנשים, ולכן הבת שלו שבא יותר מכוחו, תקיים את המצוות הנ"ל, ששייכים אליה יותר, נמצא שיש לאב בזה גם כן זכות אבות מכיון שהבת באה יותר מכוחו, ודו"ק.

~ ~ ~

ובדרך רמז אפשר עוד לומר בפסוק הזה **אשה כי תזרע וילדה זכר** כי ידוע מש"כ חז"ל הק' דלעולם ילמד אדם תורה ויעשה מצוות אף שלא לשמה, שמתוך שלא לשמה יבוא לעשותם לשמה, ולשמה פירושו הפשוט הוא שיעשה המצוות והתורה ילמד אך ורק אך ורק שבשביל זה רצון ה' מבלי שום כונה אחרת לא שכר בעולם הזה וגם לא שכר בעולם הבא, אלא שיעשה הכל בלתי לה' לבדו, אבל חז"ל התירו ללמוד גם שלא לשמה שמתוך שלא לשמה יבוא ללמוד לשמה ואז יהיה עליה גם למה שלמד שלא לשמה, כי זה הלימוד שלמד שלא לשמה גרם שילמוד לשמה משא"כ לקנטר שזה אסור לכו"ע, וגם שלא ילמד לשם ידיעה בעלמא שיחשוב חס ושלום שהתורה הוא לימוד ככל הלימודים ולא שהוא תורה מן השמים, ותורת ה' הוא לנו שנתן לנו את תורתו הק', שזה לא נחשב לכלום ועבירה הוא בידו כל הלימוד וכמו שכ' חז"ל והספרים הק' מלאים מזה.

ולזה יש לרמז כאן בכתובים שנאמר "אשה" כי תזרע כי ידוע שאשה נקראת מקבל חכר נקרא משפיע ולכן מי שלומד שלא לשמה הוא בבחינת אשה שמקבלת מבעלה ולית ליה מגרמיה כלום, אבל מכיון שהוא תזרע שילמוד אף שלא לשמה, שהיא בבחינת אשה מ"מ לבסוף יבוא זה ללמוד לשמה ולעשות כל מצוות התורה אך ורק לשמה ולכן הכתוב אומר וילדה זכר שבסוף יבוא לבחינת זכר המשפיע לאחרים, ובחינת זכר הוא בחינה עליונה.

דברות קודש מרחן רבינו עט"ר שליט"א

וביום השמיני ימול בשר ערלתו (ויקרא י"ב, ג)

שמחת הברית בפרט בימינו הינה מצוה ראשונה במעלה והראיה לכך הם גודל המניעות בימינו, שמכל השמחות עורכים הקשה ביותר הוא בשמחת ברית ובפרט בסעודת הברית שפעמים יש מנין מצומצם מאוד.

מסופר על הרה"ק רבי לוי יצחק מברדיטשוב זיע"א, שכאשר היו מזמינים אותו לברית מילה, נוהג היה להשיב שמוכן הוא לבוא ולהשתתף, בתנאי שיערכו סעודת מצוה כראוי. פעם שאל אותו אחד מתלמידיו לפרש התנאי והרבי הסביר: מאבקים קשים יש לי נגד השטן אשר בכל עת מחפש דרכים לקטרג על ישראל, לעומת השטן טוען אני שכאשר אדם מישראל מקיים מצוה כלשהי, הוא עושה את זה בשמחה וברצון, ואילו כאשר נכשל יהודי בעבירה, גורם לו הדבר צער רב ולבו נשבר בקרבו, ויש הוכחה לטענתי זאת כיון שמעולם לא ראינו יהודי ואפילו הגרוע ביותר, שיערוך סעודה לרגל עבירה שעבר, ולעומת זאת כאשר יהודי עורך ברית מילה, בר מצוה ושאר מצוות. אז הוא שש ושמח ועורך סעודות מצוה, ומכיון שהשטן יודע את האמת, על כן מנסה הוא בכל כוחו למנוע מיהודי לערוך את סעודת המצוה, כדי שתהא לו סיבה מספקת לקטרג על ישראל, אני ולכן כשמזמינים אותי לשמחת מצוה, מוכן לבוא רק בתנאי שיערכו סעודת מצוה כראוי.

רואים אנו כמה דווקא יש להתחזק ולהשתדל להשתתף בשמחות ברית ואשריהם ואשרי חלקם של אלו המשתתפים בשמחות ברית על אף הקשיים והזמן הלא נוח בהם הם מתקיימים.

זאת תורת נגע צרעת (יג, נט)

הנה אנו בימי הספירה הידוע כתקופה קשה לעם ישראל ומצווים אנו לנהוג בה מנהגי אבלות על פטירתם של עשרים וארבעה אלף תלמידי רבי עקיבא שמתו מפני שלא נהגו כבוד זה בזה. וקשה היאך יתכן שתלמידי רבי עקיבא שהיו כולם גדולי עולם לא נהגו כבוד זה בזה, מה בדיוק היה החטא שלהם ומדוע נענשו כל כך בחומרה.

ונראה לבאר ע"פ דברי הרה"ק בעל הייטב לב בפרשתינו...דנגעים באים על לשון הרע שמדבר על חבריו או מתלוצץ עליו ועל מעשיו, וכל זה בא מכוח שהוא צר עין בגדולתו של חברו, על כן הוא מדבר עליו לשון הרע או לצנות וכו'... ורמז לדבר צרע"ת אותיות צרת ע'... ותיקון לזה להסיר מליבו קנאה ותאוה לבלי לקנא ולחמוד מה שהוא של חברו, כי אם יהיה לו עין טובה עכ"ל.

חטאם של תלמידי רבי עקיבא היה בכך שראו כל אחד בהצלחה הגדולה של חברו בשקידה בעמל בהישגים הרבים אך נותרו כל אחד בחלק שלו, הם לא פתחו את הלב, לפרגן לעודד ולהחמיא לזולת על מנת להגביה אותו, והתנהגות זו של חוסר פרגון מביאה פירוד לבבות ונוצרות מחלוקות קנאה ושנאה. וכמובן שגדולי עולם אלו עדיין לא חטאו בעוונות הללו, אלא היו בראשית הדרך לכך, ודווקא בגלל שהיו צדיקים דקדקו בהם כחוט השערה.

הרה"ק אמרי יוסף מספינקא זי"ע

יא"צ'ו אייר

תזריע

וטמאה שבעת ימים (יב, ב).

אילולי אותו הפגם של אדם הראשון, היו הכל נולדים מהולים, ומעתה יובן מדוע שנה הכא הכתוב לצוות על מצות המילה, כי הוא נמשך על מה שקדם למימר וטמאה שבעת ימים וגו' אשר כל זאת נובע מחטא הראשון שנמשכה לדורי דורות ומשום הכי וביום השמיני ימול בשר ערלתו ואילולי טומאה זאת לא היה צורך בכך.

(חוקי חיים)

וטמאה בשעת ימים וגו' וביום השמיני

ימול בשר ערלתו (יב, ב-ג) רק זה שמכיר בשפלותו כי עדיין לא זיכך את מדותיו וטמאה שבעת ימים, הרומזים לשבעת המדות, מובטח הוא כי השי"ת יהיה בעזרו ויזכה וביום השמיני ימול - למול את ערלת לבבו.

(דברי חיים, צאנז)

הובא אל הכהן (יג, ב).

י"ל הטעם. דצרעת באה על עון לשון הרע, וע"כ צריך שיבוא דוקא לפני הכהן לכפר על חטא הדיבור, כי הכהן כחו בפה טהור וכדכתיב (מלאכי ב, ז) כי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה יבקשו מפייהו, הרי דפה כהן סגולה מיוחדת לו חוהי כפרת המצורע. ואומר אל אהרן הכהן, כי ע"י לשה"ר גרם למחלוקת בין איש לאשתו וכדפירש"י להלן, וע"כ הובא אל אהרן הכהן שהיה אוהב שלום ורודף שלום ומקרב הבריות לתורה (אבות פ"א מ"א), וע"י שלמד ממעשיו ושב בתשובה ע"ז שב ורפא לו

(להורות נתן עה"ת)

מצורע

וראה הכהן והנה נרפא נגע הצרעת וגו'. (יד, ג) הכוונה, דידוע מה דאיתא בספרים הק', שע"י שמסתכלים בפני הצדיק הלומד התורה הק', נדחה כל מיני רוח רעה מן המסתכל, כי ע"י ההסתכלות באור פני כהן, יש ביטול הקליפה.

(לב שמח, בשם כ"ק מרן מהר"ש מבעלזא זי"ע)

והזרתם את בני ישראל מטמאתם ולא

ימתו בטמאתם. (טו, לא)

פירש והזרתם לשון נזר ועטרה, מטומאתם היינו שטומאתם ופשעיהם יהיו לנזר ועטרה, כי אם האדם נכשל ואח"כ חזר בו אז עולה יותר מלפני הכשלו, דע"י תשובה מאהבה זדונות נעשים כזכיות (יומא פו, ב). זה הכוונה ולא ימותו בטומאתם, כי דבר שאי אפשר להעלות את ניצוץ חיותו נקרא מת, לכן אמר ולא ימותו, שיעלו הכל בתשובה מאהבה.

(שפתי צדיק)

'אמנם', סיפר האיש בהמשך הדברים, 'אני ואשתי וכל ילדי הבאים אתי לא עזבנו את בית התפלה ונשארנו שמה כל אותו הלילה וכל יום המחרת עד הערב, ועשינו לנו את יוהכ"פ שלנו ממחרת יוהכ"פ, לא אכלנו ולא שתינו היום הכפורים הזה שעלה בחשבוני כמו ביום הכפורים ממש. אבל', אמר האיש, 'יען כי ביוהכ"פ האמת ביום שהיה יום הכפורים לכל ישראל לא התעניתי, לכן אני מבקש לשוב בתשובה על העון הזה'.

'וישאלהו רבינו: 'ומדוע לא ראית בלוח מתי חל יוהכ"פ?'

'אין לי לוח', ענה האיש.

'והיה כאשר כילה האיש לספר את אשר קרהו, ושמע רבינו את דבריו היוצאים מן הלב, ולא יכול להתאפק לכל הנצבים עליו ויתן קולו בבכי, ועיניו הקדושים זלגו דמעות, ויסב פניו אל הקיר והתחיל להתפלל ולומר:

'רבונו של עולם, רחם על עמך ישראל ושלח להם את הגואל צדק ופדם מן הגלות המר הזה. הבט נא וראה האיך עמך ישראל מפוזרים בין העמים, וכדי שיוכל האיש הזה לפרנס את בני ביתו מוכרח לשבת בהר בין ערלים ואינו יודע מתי חל יום צום הכפורים. השי"ת ירחם עלינו ויקבץ נדחי ישראל וישבו לארצם כמקדם, ואז יכירו וידעו כולם לעבדך באמת כאשר עם לבבם'.

'תפילה כזאת התפלל רבינו פעמים אחדים, וחזר עליה ושנה ושלש בה פעם אחר פעם, ובכל פעם בבכי ובדמע.

'ואני הכותב, כאשר ראיתי החזיון הזה, אמרתי בחשאי לחברי" שהיו עומדים סמוך אצלי: הביטו וראו ענין נפלא: תלמיד בא לפני רבו ומבקש שיורהו דרך תשובה, והרב בעצמו שב בתשובה ומבכה במקום התלמיד.

'והיה ככלותו להתפלל החזיר פניו אל העם אשר היו שם בביתו, והתחיל בפנים שוחקות ואמר: 'רבותי, האיש הזה הלך להתפלל תפלת כל נדרי ומצא הקהל מתפללין תפלת נעילה, מה אעשה לו? אם אגזור עליו שיתענה, הלא אין בו כח להתענות. ואם אומר לו שיתן צדקה, הלא אין ידו משגת אפילו לקנות לו לוח. הרחום יכפר עונו אפילו כך, ובפרט שהאיש הזה התענה ביום שאחר יום הכפורים.

'אמנם', אמר רבינו אל האיש הזה, 'התשובה שלך תהיה, אשר מהיום והלאה בכל שנה ושנה כאשר יגיע חודש אלול תשתדל להיות בין ישראלים ויהודים ותשאל מתי יהיה יום הכפורים ומתי חל יום א' דראש השנה, ותתחיל למנות מיום א' דראש השנה יום אחד, וביום ב' דראש השנה יום שני, ותהיה מונה והולך עד יום העשירי, והיום אשר יהיה יום העשירי מיום א' דראש השנה - הוא יהיה יום כיפור. וחוף מזה לא תמנע עצמך מלשאול באיזה יום בשבוע יהיה יום הכפורים, וכה תנהג כל ימך כשתדור לבדך בהכפר'.

'וקיבל האיש עליו את התשובה הזאת והלך לדרכו לשלום'.

(הובא בגיליון 'דרכי יעקב יוסף' - ספינקא, יוהכ"פ תשע"ט)

בספר 'פאר יוסף' (תולדות, עבודות ומאמרים מהרה"ק בעל האמרי יוסף מספינקא), מצטט המחבר מכתב שכתב לו שאר בשרו, 'איש מכובד', המספר בזה הלשון:

"...כמדומה לי בשנת תרנ"ט, והיה אז יום ו' אלול בש"ק, זכיתי לחזות בנועם ה' ולבקר בהיכלו של כ"ק מרן הרב הגאון הקדוש והטהור בעהמ"ח ספרי 'אמרי יוסף מספינקא זללה"ה, והיה שם אנשים רבים שבאו מרחוק ומקורב לחסות בצל תפלות ולקבל ברכותיו של כ"ק זללה"ה.

"וכאשר כתב הגבאי מוה"ר חיים את הפתקאות במוצש"ק, כנהוג אצל הצדיקים שליט"א, היה בינינו איש אחד קטן וחלש, ואמר לגבאי שלא יכתוב בהפיתקא שלו שום דבר, רק שהוא מבקש תשובה על חטאתו אשר חטא.

"ומה הוא החטא? שאלהו הגבאי, ויען האיש ויאמר: 'לא אוכל לפרסם את החטא הזה ברבים, כי הבושה תכסה פני להתוודע ולהגלות בפומבי עבירה גדולה כזו, שלא אירע עוד מעולם לשום איש ישראל, וחפץ אני להגיד את החטא הזה באזני כ"ק אדמו"ר הרהגה"ק זללה"ה'.

"וכן עשה הגבאי, ואנחנו, כל האנשים שהיינו אז אתו בבית, כולנו היינו משתוקקים לדעת איזהו עבירה יכולה להיות שלא עבר עליה שום בר ישראל, וביקשנו את הגבאי הפותח שער, אשר בעת שיפתח את הדלת וייתן רשות לזנוס לפני כ"ק זללה"ה, יקדים את האיש הזה לכנוס בראשונה, ויניח גם את הדלת פתוחה כדי שנלך גם אנחנו אחריו ונשמע את הדבר.

"וכן היה, ונכנס האיש הזה בראשונה והושיט את הפתקא שלו לידי רבינו הקדוש. ולקח כ"ק מידו האיש את הקוויטעל, ואף כי לא היה נכתב בו רק דברים אחדים, בכל זאת הביט בו רבינו רגעים אחדים, ואח"כ שאל את האיש: 'מה הוא החטא אשר אתה מתחרט עליו ורוצה אתה בתשובה?'

"ויען האיש ויאמר: 'אשתקד לא התעניתי ביום הכפורים'.

"ומדוע לא התעניתי? שאלהו כ"ק, ויען האיש ויאמר: 'המעשה כך נעשתה: אנכי דר בכפר אחד אשר על ההרים סביבות קורלי באבי זבענבערגען, אין אתי עוד איש יהודי בכפר, רק אני לבדי. ובשנה שעברה היה יוהכ"פ ביום ב' בשבוע, ואני טעיתי בחשבוני ועלה בחשבוני שיום הכפורים חל ביום ג' לשבוע. וביום ב' כאשר היה יוהכ"פ לישראל דמיתי אני שהוא ערב יוהכ"פ, ואכלנו אני ובני ביתי סעודות כמו שנוהגין לאכול ולשתות בערב יוהכ"פ.

'ואחר צהרים נסענו בעגלה אל הכפר הסמוך ששם היה מנין עשרה, להתפלל שם בציבור ולהתענות שם ביוהכ"פ. וכאשר באנו אל המקום הזה כבר פנו היום ונטו צללי ערב ומיהרנו לבא לבית התפלה להתפלל תפלת כל נדרי בציבור. וכאשר נכנסתי לבית התפילה נבהלתי מאד, יראה ורעד בא בי ותכסני פלצות, כי אני באתי להתפלל תפלת כל נדרי ומצאתי הציבור מתפללין תפלת נעילה... הנשמע כזאת!

דברי אלוקים חיים מרוך רבינו הגה"ק זיע"א

והוא גם כן בספר שמירת הלשון למרן החפץ חיים זצ"ל בשער הזכירה כרך ג' ע"ש.

אבל מובא בספרים הק' שאם יחזרו בתשובה אלו האנשים שדיברו לשון הרע יוחזרו להם הזכויות שלהם שנלקח מהם וגם יוקח מהם העונות שהם לא עשו, ויוחזרו לחבירם שכן עשו זאת והוא כשלא חזרו עוד בתשובה.

ואם כן לפי זה נוכל לומר כאן בפסוק ולהבין מש"כ התורה זאת תהיה תורת המצורע ביום טהרתו, כלומר שבאם יטהר את עצמו בתשובה ויביא הקרבנות שחייב בהם, אז יוחזרו לו תורתו כלומר זכויותיו שעשה ותורתו יהיו שלו שקיבלם בחזרה מכיון שהוא נטהר, והוא משום שהוא הובא אל הכהן המכפר עליו, וגם כהן מרומז להקב"ה כביכול שנקרא כהן וכפר עליו ויטהר, וגם נוכל לומר מש"כ והובא אל הכהן שהוא צריך להשפיל את עצמו לבוא אל הכהן ולא שהכהן יבוא אצלו שזה ענין ענווה שמכפר על לשון הרע, שהוא מגאווות הלב כידוע, ואם לא בא מעצמו מביאים אותו בע"כ להשפיל גאוותו.

ועוד נראה לומר על פי מה שכתב הרמב"ם בפרק שביעי (הלכות תשובה, הלכה ז') כמה מעולה הוא מעלת התשובה, אמש היה זה האדם החוא, מובדל מהשם אלוקי ישראל שנאמר עוונותיכם היו מבדילים ביניכם לבין אלוקיכם, צועק ואינו נענה שנאמר מי ביקש זאת מידכם רמוס חצרי וכו' והיום שעשה תשובה הוא מודבק בשכינה שנאמר ואתם הדבקים בה' אלוקיכם, צועק הוא ונענה מיד שנאמר והיה טרם יקראו ואני אענה, ועושה מצוות ומקבלים אותן בנחת ושמחה שנאמר כי כבר רצה האלוקים את מעשיך ולא עוד אלא שמתאווים להם שנאמר ועורבה לה' מנחה יהודה וירושלים כימי עולם וכשנים קדמניות ע"כ.

ידבר ה' אל משה לאמר זאת תהיה תורת המצורע ביום טהרתו והובא אל הכהן (ויקרא יד, ב).

המפרשים האריכו לברר למה כתב כאן "תורת המצורע" שהיה די לכתוב דיני המצורע מבלי להזכיר "תורת" כי ידוע שהכל היא תורת ה' מסיני, וגם מה שאמר הכתוב "והובא אל הכהן" למה צריכין להביא אותו אל הכהן, הוא יכול גם ללכת לבד וגם הכהן יכול לבוא אליו ולמה צריכין להביאו, והאריכו בזה.

ולפי ענ"ד נראה לומר ע"ד המוסר והדרוש, כי ידוע מחז"ל שהנגעים באים הם על האדם מחטא הלשון של דיבורי לשון הרע וכמו שאמור במסכת (ערכין ט"ו) כל המספר לשון הרע נגעים באים עליו, ונקרא מצורע מוחלט שהבא בתוך האלו, מכיון שהכניס שם ראשו ורובו נטמא, ואפילו הוא יושב תחת האילן, וטהור עובר דרך שם הוא נטמא.

וכתב בספה"ק חובת הלבבות (בשער הכניעה) שאם אדם מדבר בגנותו של חבירו אז מקבל חבירו שדיבר עליו את תורתו זכויותיו של המדבר לשון הרע והעבירות של האדם שדיברו עליו עוברים על האדם שדיבר לשון הרע ולכן כתב שבני אדם יבואו ליום החשבון לעתיד לבוא וכשמראים להם מעשיהם ימצא בספר כתוב זכויות שלא עשו אותם והם יאמרו שמעולם לא עשינו זאת ויאמרו להם זאת עשו רק אלו שדיברו בכס לשון הרע וסיפרו בגנותכם זה ניתן לכם, וכן כשיחסרו מספר זכויות של אלו שהם סיפרו בגנותם של חבירו, יבקש בעת ההוא, ויאמרו איפה הזכויות האלו שעשינו ויאמרו להם, אבדתם זאת מכם, בעת שדיברתם בפלוני ופלוני, וכן יש מהם גם כן שימצאו בספר חובתם חובות שלא עשו, והם אומרים שמעולם לא עשינו זאת, אבל יאמרו להם שזה נוספו עליכם בעבור פלוני ופלוני שדיברתם בם לשון הרע וכן כתבו גם כן שארי ספרים הקדושים,

הליכות חיים

הרה"ג גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א
מו"צ בק"ק קראלי ומח"ס גם אני אודך

זקן השוכח שספר האם יוצא

לקרבן שתי הלחם של עצרת, עיי"ש באריכות. וכ"כ הרמב"ם במורה נבוכים (ח"ג מ"ג), כי המנין מראה לאדם כי כל ישעו וחפצו להגיע אל הזמן ההוא.

וענין זה שייך אף במי ששוכח רח"ל, דתכלית מצות הספירה הוא להראות שמשותק ומצפה מתי יגיע היום הנכסף והגדול זמן מתן תורה, וזקן זה שסופר בכל יום, ודאי מראה שמשותק ומצפה לקבלת התורה, ואע"פ ששוכח אחר כך שספר, בכל זאת ענין הספירה ודאי קיים, בהראותו גודל ההשתוקקות לקבלת התורה.

וכדי שלא ישכח לספור בכל יום יתפלל בציבור, או ימנו אחד שיזכירו לספור בכל יום, וישמע ממנו את הספירה ויספור אחריו.

וכל זה בזקן שגברה עליו השכחה ל"ע, אבל איש החולה במחלת אלציימר רח"ל, ואינו יודע מה נעשה עמו, כתב אאמו"ר שליט"א בשו"ת משנ"י (ח"ט סימן קכג) שלא יספרו עמו בברכה, שלא לגרום לו ברכה לבטלה, וכמו שאין מקחו ולא קנינו קנין, שאין בו גמירות דעת, ה"נ אין בו דעת לספור, אפילו אם את התפלות הוא אומר בשיגרא דלישנא, דבספירה בעין דעת, ובלי זה לא ספירה היא.

שאלה: זקן שסובל משכחה רח"ל, ומיד אחרי שסופר שוכח סופר, האם יוצא ידי חובתו.

תשובת הגאון רבי יקותיאל ליברמן שליט"א:

הנה בשו"ע (תפט, א) מבואר, שמצות ספירת העומר היא "למנות" בכל יום מספר הימים והשבועות, ולא הזכר שם תנאי שצריך לדעת כל ימי הספירה כמה ימים הוא, רק צריך "למנות" בכל יום, וזקן זה שמונה, אע"פ שאחר כך ישכח, מ"מ המצוה "למנות" קיים.

ובספר החינוך (מצוה שו) ביאר שורש מצות ספירת העומר על צד הפשט, לפי שכל עקרון של ישראל אינו אלא התורה, ומפני התורה נבראו שמים וארץ, והיא העקר והסיבה שנגאלו ויצאו ממצרים, כדי שיקבלו התורה בסיני ויקיימוה. ומפני כן נצטוונו למנות ממחרת יו"ט של פסח עד יום נתינת התורה, להראות בנפשינו החפץ הגדול אל היום הנכסף הנכסף ללבנו כעבד ישאף צל, וימנה תמיד מתי יבוא העת הנכסף אליו שיצא לחרות, כי המנין מראה לאדם כי כל ישעו וכל חפצו להגיע אל הזמן ההוא. וזה שאנו מונין לעומר, כלומר, כך וכך ימים עברו מן המנין, ואין אנו מונין כך וכך ימים יש לנו לזמן, כי כל זה מראה בנו הרצון החזק להגיע אל הזמן, ועל כן לא נרצה להזכיר בתחילת חשבוננו רבוי הימים שיש לנו להגיע

אבות עיתך

להראות את מעלותיהם, ואילו אנחנו היינו מסתירים את הטובות והיינו באים אל הרבי עם נגענו, כדי שיעזור לנו להירפא מהם. ככתוב "וראה הכהן את הנגע". ואיש כי ימרט ראשו טהור הוא.

בדד ישב מחוץ למחנה מושבו (י"ג - מ"ו) מסופר: פעם בשעת צרת הכלל, ישב אצל הגה"ק רבי ישראל מסלנט זיע"א, יהודי אחד שהחל לפשפש במעשיהם של אחרים ולחפש תקנה לחטאיהם. אמר לו ר' ישראל, כשבאים נגעים על אדם שולחים אותו אל מחוץ למחנה, כדי שלא יראה את מעשיהם של אחרים ויהיה עסוק רק בתיקון עצמו.

ולקח מלוא המחטה (ט"ז - י"ב) מספרים שפעם נדמן לו לבעל שם טוב הקדוש זיע"א לשמש את הרה"ק רבי יצחק מדרוהוביץ זיע"א, הכניס אליו כוס קפה לחדרו והמתין. משגמר ר' יצחק לשתות, ניגש הבעש"ט לקחת את הכוס ולהוציאה, פנה אליו ר' יצחק ואמר: מר מן הסתם חושב אותי לתלמיד חכם, ועל כן רצה לשמשני ולהשקותני, אך מדוע טורח מר גם בהוצאת הכוס? ענה לו הבעש"ט: במשנה (יומא ז' - ד') למדנו, שביום הכיפורים היה הכהן הגדול לובש בגדי לבן במיוחד בשביל הוצאת הכף והמחטה הריקות מקודש הקדשים, הרי שגם הוצאת הכף והמחטה עבודה היא. התפעל ר' יצחק מן התשובה ואמר, חושבני שאני הוא שצריך לשמש את כבודו.

לא תלך רכיל בעמך (יט, טז) מספרים שהרה"ק רבי אהרן מקרלין נסע עם חבורת עגלונים והם דיברו לשון הרע בגנותם של יהודי העיר. התערב רבי אהרן בשיחה ושאל אותם שאלות בעניני סוסים: "כמה עולה הסוס הזה וכמה הוא?" הם התלהבו מהנושא ועסקו בו בלהט. כשהגיעו לעיר, שאל אחד: "ממתי הרבי מתעניין בסוסים?" "תראו", השיב רבי אהרן, "בהבל פיהם אתם הורגים בני אדם, אמרתי לעצמי: מוטב שתהרגו סוסים..."

איש כי יהיה בו נגע צרעת וגו' והובא אל הכהן וגו' וראה הכהן והנה נרפא הנגע מסופר על הרה"ק רבי אהרן הגדול מקארלין זיע"א, ששלח יהודי אחד אל המגיד הקדוש ממעזריטש זיע"א עם פתקא, והיה כתוב שם, המוכ"ז מכף רגלו ועד ראשו אין בו מתום וצריר תיקון". הביט בו המגיד על כל גופו ואמר שאינו רואה בו שהוא בעל חטאים כמו שכתוב בפתקא. אבל אם הרה"ק מקארלין כתב הפתקא בודאי אמת הוא, רק ע"י הדרך שבא אלי היה לו תיקון קצת, כמו שכתוב "איש כי יהיה בו נגע צרעת וגו' והובא אל הכהן וגו' וראה הכהן והנה נרפא הנגע", כלומר, שע"י ביאת האיש אל הכהן וע"י טורח הדרך שבא אל הצדיק, כבר נרפא הנגע.

ורחץ את בשרו במים וטהר (י"ד - ט') מסופר: הגה"ק רבי איסר זלמן מלצר זיע"א ערך פעם ביקור גומלין אצל הגה"ק רבי יוסף חיים זונענפעלד זיע"א, ולא מצאו בביתו. התנצלו בני הבית בפני הגאון, וסיפרו לו כי רבי יוסף חיים הלך לטבול במקוה, ומיד יחזור. כי סוחר ישמעאלי שעמד בקשרי מסחר עם אחד מבניו, ביקר זה עתה בביתם, ומפני דרכי שלום הושיט לו מורנו את ידו בברכה נימוסית, ומיד לאחר מכן הלך לטבול במקוה. עם שובו של רבי יוסף חיים, שמח מאד לפגוש את רבי איסר זלמן בביתו, בתוך שיחתם שאל רבי איסר זלמן את רבי יוסף חיים על ענין טבילתו במקוה לאחר שנתן שלום לגוי. השיב רבי יוסף חיים: ידוע פסיקתם של חז"ל, לגבי גר שנתגייר: "מל ולא טבל, אינו גר, עד שימול ויטבול" (יבמות מ"ו ע"א). כלומר, שאפילו אם הגר מל עצמו לשם גרות אינו נעשה יהודי עד שיטבול, כי הטבילה היא המשלימה את תהליך הגרות. הרי הדבר קל - וחומר: אם הטבילה היא במקוה, בכוחה לעשות מגוי, יהודי, על אחת כמה וכמה, שהיא עושה מאדם שהוא כבר יהודי, יהודי יותר מעולה ומשופר, ומעלתו משובחת אחרי הטבילה מאשר לפני הטבילה.

וראה הכהן את הנגע (י"ג - ג') מספרים על הרה"ק רבי אשר מטטולין זיע"א שהיה אומר: חסידים של היום באים אל הרבי

סימן טוב ומזל טוב

משגרים אנו ברגשי גיל ושמחה קדם האי גברא רבא איש חינוך ורב פעלים לקדשי בית חיינו הנודע לשו"ת מורינו הרב מאיר גרויז שליט"א

חתדב"נ מרן רבינו הגה"ק זי"ע
לרגל שמחת אירוסי הבת
עב"ג הבחור החשוב המו"מ בתו"ש
כמר משה מושקוביץ הי"ו
נכד כ"ק גאב"ד בוניאד זצ"ל
בן לנגיד הרבני הרב יוסף עמרם שליט"א
ויהא רעוא מן קדם אבוהן דבשמיא שירו רוב נחת ותענוג
דקדושה ממנו ומכל יוצ"ח ומשמחה זו יושפע שפע רב
תלמידי וחסידיו קראלי מערכת אמונת חיים

קול צהלה ורינה שפתינו תרננה

בהלל ובהודאה להשי"ת ברינה ובשמחה ובהדרת הכבוד נתכבד לשגור מלא הטנא ברמות מאלופות ומרובבות קדם מורינו הדומ"צ המנחינו במעגלי צדק

הגאון רבי צבי הונטל שליט"א
חדב"נ מרן רבינו הגה"ק זיע"א
מרבני אנ"ש ודומ"צ קרית הרצוג
ולבנו יקירו העומד לימינינו בכל עת
הרה"ג ר' יהושע מנחם שליט"א
לרגל שמחת הולדת הנכד/הבן
יה"ר שמשפע עת מציזה זו יושפע עלינו ועל כל עם ישראל
שפע ברכה והצלחה חיי ארוכי בני חיי ומזוני ורוויחי
תלמידי וחסידיו קראלי מערכת אמונת חיים

לעילוי נשמת

הרה"ח חיים אביגדור ז"ל
בן הרה"ח בנימין ז"ל
נלב"ע ב' ניסן
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת

הרבנית רייזל רוס ע"ה
בת הרב שמואל אהרן זצ"ל
נלב"ע יז טבת תשפ"ג
ת.נ.צ.ב.ה.

לזכר עולם יהיה צדיק

רבינו הגדול

הגה"ק יצחק צבי משה זי"ע
בן רבינו אביגדור מוזס זצ"ל
מקראלי

נלב"ע ד' טבת תשעט
זכותו יגן עלינו ועכ"א
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת

הגה"צ עמרם וועקנין זצ"ל
בן הרה"ג אליהו זצ"ל
רב ביהמ"ד מאור הרשב"י אשדוד
נלב"ע ביום טו אדר תשפ"ב

לעילוי נשמת

הגה"צ משה וועבר זצוק"ל
בהרה"צ מרדכי זצ"ל
נלב"ע יב כסלו תשפא
ת.נ.צ.ב.ה.